

OCENA Dramska uprizoritev

Makete in razvaline

SLAVKO PEZDIR

Conor McPherson: Sijoče mesto
 režija **Luka Martin Škof**
 Mestno gledališče ljubljansko (MGL)
 premiera 24. 2. 2010

Na Mali sceni MGL so premierno predstavili slovensko praizvedbo drame pri nas že s tremi igrami (Jez, Rum-vodka, Dublinska zgodba) solidno predstavljenega sodobnega irskega dramatika in režiserja Conora McPhersona (r. 1971) Sijoče mesto (Shining City, 2004). V tekočem pogovornem prevodu Alenke Klabus Vesel, ki je ob Dejanu Spasiću tudi dramaturginja uprizoritve, ter ob lektorski pomoči Arka je domala čehovovsko rahločutno in pronicljivo irsko igro o zasebnih usodah negotovih, krhkih, ranljivih in nezadoščenih protagonistov našega časa v luči njihove enkratnosti in minljivosti, marginalne izkušnje in globalne veljave na enovito prizorišče skromne mansardne psihoterapevtske ordinacije nad Dublinom domišljeno postavil režiser Luka Martin Škof.

V sprtno in duhovito napisanem, dramaturško trdno zgrajenem in stopnjevanem dialogu med začetniškim psihoterapevtom Ianom, ki se je zaradi ljubezni sicer zmožgal odreči duhovniški posvečenosti, a v sebi (vsaj sprva) ni našel dovolj moči za prevzem odgovornosti očeta in zakonskega partnerja, ter srednjeletnim in srednjelajnim vdovcem Johnom, ki se mora in more šele v monoloških samorazkrivanjih v Ianovi komaj dobro zastavljeni samostojni psihiatrični ordinaciji postopoma »očistiti« oz. »razbremeniti« svojih zakonskih »grehov«, zaradi katerih ga po nepričakovani tragični ženinini smrti ob nespečnosti in notranjem nemiru do brezumja preganja vest v podobi domnevnega ženinega duha, se razkrije porazna razlika med pravljico »sijočim mestom« bleščavega zunanjega videza, kakršnega je mogoče videti skozi okno Ianove ordinacije, in vse očitnejšimi notranjimi »razvalinami«, ki se postopoma razkrivajo v obeh nosilnih protagonistih kot posledice neuspešnega uresničevanja zastavljenih idej, idealov oz. »izgubljenih iluzij« v spletnju načrtovano »optimalnih« medčloveških zvez in razmerij. Prav obojestransko nepopustljivo samorazkrivajoče se srečanje med nosilnima protagonistoma omogoča obema tudi svojevrstno notranji preobrat in očiščenje, katerega nasledek je po eni strani ponižna sprijaznjenost z minljivostjo in marginalnostjo posameznika v vsemirju in vsečasju, po drugi pa neizmerna volja do življenja oz. zavezanost polnemu preživetju vsakega trenutka enega samega življenja, ki nam je dano.

Režiser Luka Martin Škof je dogajanje postavil na realistično stilizirano prizorišče scenografa Mihe Knjifca, ki po eni strani (zlasti v »pravljicnem« pogledu, ki se razpira skozi okno Ianove mansardne ordinacije) poudarja brezhibno podobo imenitno pomanjšanih stavbnih maket in naturalističnih detajlov notranje opreme stanovanja, po drugi pa razkriva »rebra« oz. gledališko lažno naravo oz. videz vsega tega. Maketa bolnišnice, ki jo zbegani pacient

John pomenljivo prinaša s seboj v ordinacijo, kadar pa jo pozabi, jo prinese za njim celo odrski delavec, se zdi kot odrska prisposoda na videz brezhibnih idej, idealov in iluzij, ki jih John kot nadležno breme prinaša s seboj in ki ga v strahovitem neskladju z življenjsko resničnostjo nenehoma odrivajo nesrečnega in nezadoščenega na rob blaznosti. Za socialno, poklicno in značajske pomenljive kostume je poskrbela kostumografka Nadja Bedjanič, za ustrezno rafinirane, močne in pomenljive ambientalne zvočne poudarke pa avtor glasbe Matej Končan – Kleemar.

Vlogo nekdanjega duhovnika in začetniško negotovega psihoterapevta Iana, ki šele po profesionalnem soočenju z razviharjeno življenjsko zgodbo svojega pacienta zmore tudi življenjsko zreli notranji preobrat in zaključno odločitev za podreditev in »prizemljitev« lastne »lebdeče« prostosti v nepričakovano podarjeno vlogo očeta in družbeno pričakovano vlogo moža, je z notranjo negotovostjo človeka in oklicanega strokovnjaka za globine duše

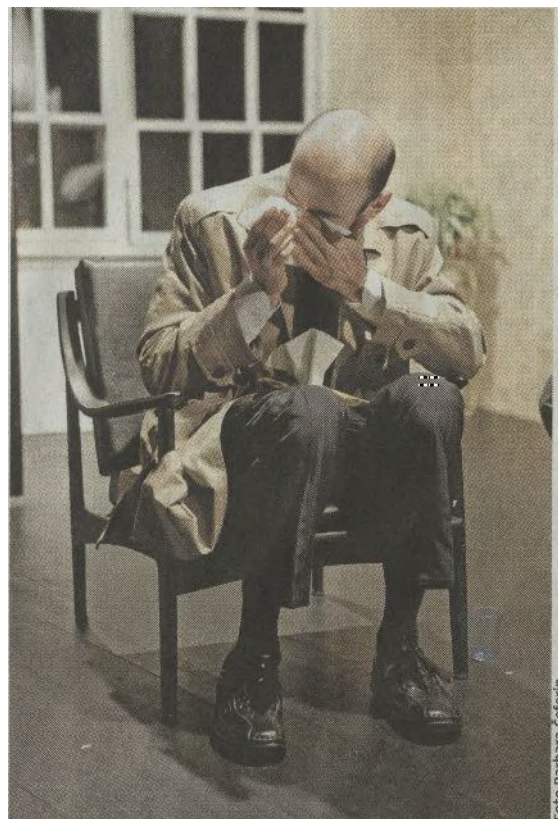

Foto Barbara Čeršin

BORIS OSTAN

reliefno bogato napolnil Matej Puc. Njegovega zahtevnega pacienta Johna je v vseh čustvenih fazah brezumja po tragičnem dogodku v družini, ob preigravanju vseh domnevnih ekscesov, zaradi katerih ga preganjajo demoni slabe vesti, pa vse do zaključne preživetvene ozdravitve s široko paletto čustvenih registrov in mojstrskim nadzorom razigral Boris Ostan. Vlogo Ianove sprva nesojene neveste ter matere njegovega otroka Nease, ki nazadnje vendarle dočaka pričakovano, je s prvinsko prostodušnostjo izrisala Iva

Stran / Page: 16

Doseg / Reach: 155000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 348 cm2

2 / 2

*Krajnc, epizodo preživetveno prilagodljivega
prostituta Laurencu, v objemu katerega nemara Ian
dokončno prepozna puhlost umišljenih idealov in
ničevost telesnih užitkov, pa Domen Valič.*